Primjena jednostavnog knjigovodstva kod neprofitnih organizacija

Bilonić, Anamari

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:577444

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET SPLIT

ZAVRŠNI RAD

PRIMJENA JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Mentor:

Prof.dr.sc. Branka Ramljak

Student:

bacc.oec. Anamari Bilonić

Broj indeksa: 5150361

Split, rujan 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD 1
2. RAČUNOVODSTVENI SUSTAVI U REPUBLICI HRVATSKOJ 3
3. POJMOVNO DEFINIRANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA 5
3.1 Klasifikacija neprofitnih organizacija 6
3.1.1 Udruge 7
3.1.2 Zaklade i fundacije 8
3.1.3 Ustanove 8
3.2 Financiranje neprofitnih organizacija 8
3.3 Planiranje kod neprofitnih organizacija 10
3.4 Nadzor poslovanja neprofitnih organizacija 10
3.5 Statusne promjene 11
3.6 Izjava o neaktivnosti neprofitne organizacije 12
4. RAČUNOVODSTVENI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA 13
4.1 Financijsko poslovanje i kontrola 15
4.2 Registar neprofitnih organizacija 16
4.3 Nadzor rada 16
4.4 Neprofitne organizacije i PDV 17
4.5 Prekršajne odredbe 18
5. OPĆA OBILJEŽJA PRIMJENE SUSTAVA JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA 19
5.1 Primjena novčanog računovodstvenog načela 20
5.2 Popis imovine i obaveza 20
5.3 Poslovne knjige jednostavnog knjigovodstva 21
5.3.1 Knjiga blagajne 22
5.3.2 Knjiga primitaka i izdataka 23
5.3.3. Knjiga ulaznih računa 24
5.3.4 Knjiga izlaznih računa 25
5.3.5 Popis dugotrajne nefinancijske imovine 25
6. ANALIZA PRIMJENE JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA KOD VIŠE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA 27
6.1 Pomorsko športska udruga „XY“ 28
6.2 Skud „AB“ 36
6.3 Kud „12“ 42
7.ZAKLJUČAK 46
LITERATURA 47
POPIS TABLICA I OBRAZACA 49

1. UVOD

Neprofitna organizacije nisu točno definirane u zakonodavstvu Republike Hrvatske, što često dovodi do posljedica krivog i pogrešnog tumačenja poreznog i računovodstvenog tretmana neprofitne organizacije. Ne postoji opće prihvaćena definicija neprofitne organizacije, svi autori je definiraju na svoj način. Važno je naglasiti da razlog poslovanja neprofitne organizacije nije stvaranje profita već opća korist. Svoje aktivnosti usmjeravaju prema ostvarenju djelokruga svoje djelatnosti. Računovodstvo neprofitnih organizacija definirano je Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Sukladno zakonu definirana su dva propisa: Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu i Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Neprofitna organizacija vodi dvojno knjigovodstvo, prema novčanom načelu, a može voditi i jednostavno ako ispuni uvjete definirane zakonom. Uvjeti za vođenje prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija su da zadnje tri godine poslovanja ne smije imati veće prihode od 230.000,00 kn, niti vrijednost imovinu ne smije prijeći 230.000,00 kn. Neprofitna organizacija dužna je prve tri godine od osnivanja voditi dvojno knjigovodstvo, kasnije u koliko želi i ispunjava uvjete može prijeći na jednostavno. Samim ispunjenjem uvjeta ne prelazi se na jednostavno knjigovodstvo, već je zakonski zastupnik dužan donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela. Za vođenje jednostavnog knjigovodstva nije potreban knjigovođa, ali osoba koja vodi jednostavno knjigovodstvo mora ga razumjeti, te redovito pratiti zakone koji se često mijenjaju. Cilj rada je utvrditi razlike između jednostavnog i dvojnog knjigovodstva i specifičnosti primjene jednostavnog knjigovodstva kod više neprofitnih organizacija.

Pri pisanju rada korištene su ove metode:

1. Metoda deskripcije
2. Metoda analize
3. Metoda sinteze
4. Metoda komparacije

U prvom dijelu rada izvršena je podjela računovodstvenih sustava u Republici Hrvatskoj, zatim je pojmovno definirana neprofitna organizacija, klasifikacija neprofitnih organizacija, te način rada kroz proces planiranja te kontrole i nadzora. Definiran je i Zakonski okvir o vođenju neprofitnih organizacija. Na kraju prvog dijela rada objašnjen je način vođenja jednostavnog knjigovodstva.

U drugom dijelu prikazani su praktični primjeri vođenja jednostavnog knjigovodstva, opisane su tri udruge, njihove djelatnosti i poslovne knjige koje vode.

2. RAČUNOVODSTVENI SUSTAVI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Računovodstveni sustavi u RH razlikuju se prema načinu priznavanja prihoda, prema načinu utvrđivanja financijskih rezultata, prema računovodstvenom (kontnom) planu, te načinu obračuna poreza. Prema zakonu o računovodstvu računovodstveni sustav se dijeli na četiri temeljna sustava: računovodstvo poduzetnika, računovodstvo neprofitnih organizacija, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, računovodstvo obrtnika i slobodnih zanimanja – obveznika poreza na dohodak. Primjena ostalih računovodstava kao što je računovodstvo troškova, menadžersko računovodstvo nije obavezna zakonom već je interna stvar svakog poslovnog subjekta. Računovodstvo poduzetnika temelji se na Zakonu o računovodstvu i na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Obveznici primjene zakona o računovodstvu poduzetnika su osim poduzetnika i druge fizičke osobe, udruge i ustanove koje obavljaju djelatnosti radi ostvarenja dobiti. Računovodstvo poduzetnika primjenjuje načelo nastanka događaja, vodi dvojno knjigovodstvo, te je obavezno izrađivati temeljne financijske izvještaje. Računovodstvena načela su jednaka za sve poduzetnike međutim računovodstvo poduzetnika se razlikuje zbog različitih računovodstvenih pravila, primjene poreznih propisa, različitostima u sadržaju i broju financijskih izvještaja koje primjenjuju. Tako prema Zakonu o računovodstvu mikro i mala poduzeća moraju isključivo izrađivat Bilancu, Račun dobiti i gubitka, dok srednja uz to izrađuju Izvještaj o promjeni kapitala i Izvještaj o novčanom tijeku, a velika uz navedeno i Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Vrste poduzetnika koje primjenjuju ovo računovodstvo su poduzeća, fizičke osobe koji su obveznici poreza na dobit, banke i druge financijske institucije, te osiguravajuća i reosiguravajuća društva. Što se tiče računovodstva neprofitnih organizacija on će biti detaljno objašnjeno u trećem poglavlju ovog rada. Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika je računovodstveni sustav koji se odnosi na knjigovodstveno praćenje, analiziranje i izvještavanje o poslovnim događajima proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika. (čl. 3. toč. 51. Zakona o proračunu). Regulator proračunskog računovodstva u RH je Zakon o proračunu, NN 87/08, Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, NN 124/14, Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, NN 3/15. Korisnici proračunskog računovodstva su stanovništvo, tijela sukladno regulatornom okviru, čelnici (gradonačelnik, načelnik i sl.) državnih institucija. „Korisnici proračunskog računovodstva dužni su uz glavne knjige, blagajnu i pomoćne knjige izrađivati i financijska izvješća.

Financijska izvješća koje vode korisnici proračunskog računovodstva su: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza , Izvještaj o obvezama, Bilješke.“ [1] Sve poslovne promjene evidentiraju se po načelu dvojnog knjigovodstva. Korisnici računovodstva obrtnika i slobodnih zanimanja vode jednostavno knjigovodstvo, kao i neprofitne organizacije ako ispune određene zakonske kriterije. Kod računovodstva obrtnika sve knjigovodstvene evidencije vode se po načelu blagajne. Obrtnici su dužni voditi poslovne knjige i to Knjigu primitaka i izdataka, Knjiga prometa, Popis dugotrajne imovine, Knjigu ulaznih računa (URA), Knjigu izlaznih računa (IRA).

1http://blog.dnevnik.hr/racun/2009/10/1626782548/racunovodstveni-sustavi-u-hrvatskoj.html posjećeno (05.07.2017)

3. POJMOVNO DEFINIRANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Prema kriteriju mjerenja uspjeha poslovanja institucije se dijele na profitne i neprofitne. U profitne ubrajamo male, velike i srednje poduzetnike koji se bave prodajom, proizvodnjom, pružanjem usluga. Neprofitne organizacije nisu definirane u zakonodavstvu RH zbog toga često dolazi do različitog tumačenja i prepoznavanju poreznog i računovodstvenog tretmana neprofitnih organizacija. U literaturama postoje razne različite definicije neprofitnih organizacija, ali opće prihvaćena definicija ne postoji. „Pavičić definira neprofitni sektor kao pojedince i organizacije koji pomažu da društvo postane zajednica odgovornih pojedinaca orijentiranih prema osobnom/obiteljskom napretku, ali i napretku zajednice kojoj pripadaju.“[2] „Prema Mehinagiću , neprofitne organizacije su one koje ne ostvaruju profit ili ako ga ostvaruju, ne ulažu ga ponovo u uvećavanje kapitala, već u različite druge dobrotvorne i humanitarne ciljeve.“ [3] „Stanciu definira neprofitne organizacije kao javne ili privatne institucije koje nude proizvode ili usluge pri čemu imaju druge ciljeve osim komercijalnih koristi (dobiti) i izuzete su od plaćanja naknada.“ [4] Obično je njen cilj pružanje usluga.“(Antony-Young 1988:49). Ciljevi neprofitnih organizacija odnose se na društvena ponašanja. Oni moraju biti kvalitativni, dugoročni, nematerijalni, orijentirani ljudima i nenovčani. Potrebno je razlikovati pojam neprofitne organizacije u odnosu na pojam civilno društvo. Neprofitna organizacija predstavlja značajni dio civilnog društva, a civilno društvo osim nevladnih organizacija uključuje i vjerske zajednice, političke stranke, sindikate, različite neformalne skupine unutar društva. U velikoj mjeri se razlikuje od profitnih institucija, ne financiraju se prodajom proizvoda i usluga na tržištu već se pretežito financira iz drugih izvora (sredstva osnivača, iz proračuna, donacija, članarina itd.) Postoje još brojne razlike po kojima se razlikuje od profitnog sektora a odnose se na: „različitostima u strukturi i upravljanju, različitostima u formuliranju strategije i ciljevima, u političkom utjecaju, poreznim tretmanima, te stupnju profesionalizma“[5]. Neprofitne organizacije imaju i manju zavisnost o financijskoj podršci stranaka.

[2] Pavičić, J.: Strategije marketinga neprofitnih organizacija, Masmedia, Zagreb, 2003, str. 15

[3] Mehinagić, E. Marketing neprofitnih organizacija na primjeru Regionalna razvojna agencija za regiju centralna BiH „REZ“ Zenica, 2012, Travnik, str. 3.

[4] STANCIU, S., 2002., citirano u: CACOVEAN, C. M. & MORAR, D. D., Theatres as Nonprofit Organisations – an Important Framework for Cultural Marketers, Conference: International Conference ―Marketing – from information to decision, 7th Edition 2014., At Cluj-Napoca, Vol. 7, p. 70.

[5] Vašiček D., Vašiček V.(2016);Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Sveučilište u Rijeci, str.4

Profitno orijentirane jedinice ovise o mnogo zavisnih financijskih klijenata npr. kupcima, dobavljačima, dok se neke neprofitne organizacije financiraju isključivo donacijama i potporama, te nemaju izravnu vezu sa izvorima financiranja, uspješnost poslovanja im ne ovisi o financijskoj podršci korisnika. Strukture neprofitne organizacije nije neka čvrsta hijerarhijska, nemaju strogu podjelu vlasti i odgovornosti, zaposlenici rade u timu i imaju projekti pristup. Na neprofitne organizacije utječe i političko stanje u državi.

Tablica 1: Razlike između profitnih i neprofitnih institucija

	Profitne organizacije	**Neprofitne organizacije**
Cilj	profit	Opće javno dobro
Usmjerenost	potrošaču	Građaninu/ pojedincu
Djelovanje	tržište	Društvo
Struktura	hijerarhija	Ne postoji čvrsta struktura
Rezultat	Mjerljiv i kvantitativan	Nemjerljiv i kvalitativan

Izvor: izrada autora

3.1 Klasifikacija neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije sa osnove prava vlasništva se dijele na:[6]

-Državne neprofitne organizacije -Nedržavne neprofitne institucije

-Javne neprofitne organizacije

-Privatne neprofitne organizacije

Nedržavne se klasificiraju prema djelatnosti koju obavljaju i ciljanim korisnicima klasificiraju se u sljedeće skupine:

Obrazovanje i istraživanje, kultura i rekreacija, zdravstvo, socijalne usluge, okoliš, pravo zagovaranje i politika, razvoj i stanovanje, filanotropsko posredovanje i promoviranje volonterstva, religija, međunarodne aktivnosti, poslovne i strukovne udruge, sindikati.

[6] Vašiček D., Vašiček V.(2016);Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Sveučilište u Rijeci., str.6

U Republici Hrvatskoj organizacije s obilježjem neprofitne djelatnosti u skladu sa zakonskim određenjem klasificiraju se kao:

-Korisnici proračuna- Državne neprofitne institucije - tijela državne uprave i državne vlasti, tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, predškolske ustanove, škole, sveučilišta i fakulteti, socijalne ustanove

-Neprofitne organizacije (u užem smislu)- Nedržavne neprofitne institucije - političke organizacije i političke stranke, sportska društva, klubovi i savezi, kulturno-umjetnička društva, strukovne udruge, vjerske zajednice, humanitarne organizacije i dr.

Temeljni pravni oblici neprofitnih organizacija u RH su udruge, zaklade i fundacije, dok ustanove predstavljaju osnovne pravne subjekte za trajno obavljanje djelatnosti bez primarne svrhe stjecanja dobiti.

3.1.1 Udruge

„Udruge su najčešći oblik u kojoj građani i građanke mogu istupiti iz privatne sferne obitelji i/ili poslovanja (ne napuštajući ih) i utjecati na način kako se ispunjavaju zajedničke i javne funkcije“ (Dvornik, 2007.). Prema Zakonu o udrugama čl. 4 udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Djelovanje udruga temelji se na načelima neovisnosti, javnosti, demokratskog ustroja, neprofitnosti, slobodnog sudjelovanja u javnom životu. Udrugu mogu osnovati najmanje 3 osobe. Osnivač udruge je poslovno sposobna osoba, može biti i maloljetnik stariji od 14 godina uz suglasnost zakonskog zastupnika. Svaka udruga ima statut. Skupština se smatra najvišim tijelom udruge, sastoji se od članova udruge ili njihovim predstavnika.

3.1.2 Zaklade i fundacije

Zaklada je imovina namijenjena da sama, odnosno prihodima što ih stječe, trajno služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe. (Zakon o zakladama, čl.2.). Zakladu može osnovati fizička ili pravna osoba. Osnivač je zakladnik, a imovinu zaklade čini imovina koju je zakladnik namijenio zakladi u aktu o osnivanju, te imovina koju zaklada stekne gospodarskim iskorištavanjem svoje imovine (npr. zakupnina, najamnina, kamate, dividende, prihodi od autorskih prava, patenata, licenci i sl.) Razlika između zaklade i fundacije je u tome što je cilj zaklade trajno služenje kako bi se ostvarila neka svrha, a fundacijom se ostvaruje određena svrha na period ne dulji od pet godina.

3.1.3 Ustanove

„Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti,ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.“ (Zakon o ustanovama, čl. 1.). Ustanova ne mora biti nužno neprofitna, iz razloga što ju može osnovati i fizička, pravna osoba radi stjecanja profita. Prema Zakonu o ustanovama čl. 7. Javnu ustanovu može osnovati: Republika Hrvatska, općina, grad, županija i Grad Zagreb (jedinica lokalne samouprave) u okviru svoga samoupravnog djelokruga a sukladno zakonu, druga fizička i pravna osoba ako je to zakonom izrijekom dopušteno, jedinica lokalne samouprave i fizička i pravna osoba, ako je to zakonom izrijekom dopušteno, dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

3.2 Financiranje neprofitnih organizacija

Prikupljane sredstava za financiranje jedna je od osnovnih aktivnosti neprofitnih organizacija. Osnovni cilj neprofitnih organizacija nije novac ali predstavlja sredstvo za postizanje ciljeva. Prikupljenim novčanim sredstvima osigurava se likvidnost i solventnost neprofitne organizacije. Likvidnost je sposobnost neprofitne organizacije da podmiri svoje kratkoročne obaveze, a solventnost je sposobnost organizacije da svojim novčanim sredstvima podmiri buduće dospjele obaveze u rokovima njihovih dospijeća.

Neprofitna organizacija svoju likvidnost osigurava financijskim potporama za projekt, te potporama individualnih donatora. Solventnost se pak osigurava partnerskim odnosima s poslovnim sektorom, institucijskim potporama, te većim individualnim donacijama. Neprofitna organizacija svoja novčana sredstva pribavlja iz različitih izvora. U izvore financiranja neprofitne organizacije možemo navesti: „financiranje na temelju članarina i od osnivača, financiranje iz proračuna, financiranje putem donacija i sponzorstvima, samofinanciranje (vlastiti izvori), te ostali izvori financiranja.“ [7] Financiranje na temelju članarina i od osnivača podrazumijeva da osnivač uplaćuje određeni iznos povremeno, jednokratno ili višekratno. Članarine su sigurnije jer su konstantan izvor financiranja. Prema Zakonu o udrugama osnivač i članovi nisu obavezni plaćati članarinu, već tu odluku o plaćanju donosi skupština ili neko drugo nadzorno tijelo unutar udruge. Financiranje iz proračuna temelji se na dodjeli financijskih sredstava od strane Vlade ili Ministarstva na temelju određenih programa na koje se udruge prijavljuju. Najviše proračunski sredstva se daje za udruge koje se bave humanitarnim, zdravstvenim, obrazovnim i socijalnim djelatnostima. Kako bi se povećala transparentnost i otvorenost izvještavanja o dodjeli financijskih sredstava postoji definiran okvir za dodjelu kojeg moraju poštovati svi davatelji sredstava na temelju projekta i program. „Donacije su prihodi neprofitne organizacije bez protučinidbe.“[8] Mogu se davati u novcu, stvarima pravima i uslugama. Donator može biti pravna ili fizička osoba, te domaća i inozemna osoba. Najčešće se samofinanciraju strukovne udruge jer imaju bolji menadžment i programe za provedbu samofinanciranja. Za razliku od strukovnih udruga, udruge koje se bave humanitarnim i socijalnim karakterom mogu prije očekivati donacije. Kod samofinanciranja važno je da neprofitne organizacije odvoje profitne od neprofitnih aktivnosti, kako se ne bi izložile riziku prelaska u profitne. Prelaskom se mijenja cijela organizacija, te pravni, računovodstveni i porezni sustav. Samofinanciranje se vrši članarina, pružanjem usluga npr. savjetodavne usluge, prodaja proizvoda, iznajmljivanje prostorija, stvaranje prihoda od autorskih naknada, te financijska ulaganja. Pod ostale izvore financiranja možemo navesti zaduživanja kod kreditnih institucija, trgovačkih društava i fizičkih osoba. Također i prodaja imovine i povećanje imovine kao rezultat dobrog upravljanja imovinom.

[7] Vašiček, V. i dr. (2009).: Računovodstvo neprofitnih organizacija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str.7
8http://int.uzuvrh.hr/stranica.aspx?pageID=180 posjećeno (07.07.2017)

3.3 Planiranje kod neprofitnih organizacija

Planiranje je proces definiranja ciljeva i adekvatne strategije kako bi se ostvarili definirani ciljevi. Uspješno planiranje u neprofitnim organizacijama uključuje interakciju između aktivnosti planiranja, odlučivanja, evaluacije i kontrole. Polazišna točka planiranja se zasniva na predviđanju budućih događaja. U procesu planiranja definira se misija vizija i vrijednost organizacije te ciljevi koji se žele postići. „Bitno je da ti ciljevi budu SMART (specifični, mjerljivi, ostvarivi, realni i vremenski određeni).“ [9]Kako bi neprofitna organizacija ispunila svoje ciljeve potrebno je definirati aktivnosti pomoću kojih će se ciljevi ostvariti. Kod procesa planiranja u neprofitnim organizacijama temeljni pristup je procjena raspoloživih sredstava te plan potrošnje tih sredstava. U zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija uvodi se zakonska obaveza izrade i usvajanja financijskih planova , pri čemu se u provedenim propisima određuje postupak planiranja, sadržaj i način usvajanja financijskih planova te obveza njihove provedbe. U financijskim planovima rashodi se klasificiraju unutar programa, postavljaju se ciljevi koji se unutar određenog programa trebaju ostvariti te se definiraju pokazatelji uspješnosti postizanja ciljeva. „Neprofitne organizacije stvaraju otpor procesu planiranja razlog tome je da kod neprofitnih organizacija je puno teže kvantificirati ciljeve i teže je utvrditi kriterije uspješnosti.“[10] Prepreku im još i predstavljaju zaposlenici kojih je najčešće malo i nisu profesionalci u tome području te je cijeli proces planiranja skup.

3.4 Nadzor poslovanja neprofitnih organizacija

Postoji vanjski i interni nadzor poslovanja neprofitnih organizacija. Vanjski ili eksterni nadzor usmjeren je na poštivanje ekonomskih zakonitosti i na obavljanje registrirane djelatnosti u skladu s propisima, pravilima. Najvažniju ulogu u obavljaju eksternog nadzora ima Državna revizija. Državna revizija ispituje dokumente, isprave, financijska izvješća, te sustav interne kontrole i interne revizije. Pod eksterni nadzor spadaju još nadzori od strane porezne uprave, inspekcije rada i slični oblici nadzora. Interni nadzor ovisi o veličini, djelatnosti i samoj organizaciji neprofitne organizacije. Vrlo mali broj složenih neprofitnih organizacija ima potpuno organiziran sustav interne kontrole i interne revizije. Razlog tome je povezan s načinom funkcioniranja velikog broja neprofitnih organizacija.

9http://www.czposijek.hr/unaprijedite-poslovanje/s-m-a-r-t-ciljevi-331/ posjećeno (07.07.2017.)

[10]Vašiček, V. i dr. (2009).: Računovodstvo neprofitnih organizacija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str.7

Henk je analizirao razloge ne postajanja sustava interne kontrole, a kao ključne razloge možemo navesti da su upravljačka tijela najčešće sastavljena od volontera koji su neaktivni u operativnim poslovima, ograničenost resursa koje bi trebalo uložiti u sustav interne kontrole, računovodstvena funkcija često je podijeljena i kadrovski zapostavljena, neprofitna organizacija zapošljava mali broj zaposlenika te nije moguće postići željenu podjelu dužnosti i odgovornosti, nedostatak kontrola, kvalitete i kvantitete isporučenih dobara i usluga. Sustav interne kontrole kod neprofitnih organizacija ne razlikuje se bitno od profitnih organizacija. Poslove interne kontrole obavljaju rukovoditelji određene aktivnosti, a internu reviziju obavlja osoba koja je ovlaštena za obavljanje revizije i ima poseban status unutar organizacije. „Zadatak interne revizije je preispitati cjelokupno poslovanje, djelotvornost organizacije, učinkovitost poslovnih funkcija, način funkcioniranja informacijskog sustava te ispitati način donošenja poslovnih odluka.“[11] Postojanje ustrojstva interne revizije i kontrole najčešće je razvijeno u velikim i složenim organizacijama, nažalost u Republici Hrvatskoj ne možemo baš govoriti o cjelovitom sustavu interne kontrole i revizije i to što su neprofitne organizacije relativno nerazvijene i resursima ograničeni.

3.5 Statusne promjene

Neprofitne organizacije se mogu spajati sa jednom ili više neprofitnih organizacija u novu jedinicu, jednoj neprofitnoj organizaciji se može pripojit jedna ili više neprofitna organizacija i jedna se može podijeliti u dvije ili više novih jedinica (čl. 31. stavka 4. iz Zakona o financijsko poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija). Pripajanjem se, na temelju odluke o pripajanju, prenosi ukupna imovina jedne neprofitne organizacije drugoj. Spajanje se smatra osnivanje nove neprofitne organizacije kojoj prelazi ukupna imovina dviju ili više organizacija koje se spajaju. Podjelom neprofitna organizacija prestaje postojati, te podijeljene organizacije nastavljaju samostalno djelovati. One neprofitne organizacije kod kojih dođe do statusne promjene dužne su sastaviti financijsko izvješće u roku od 60 dana, datumom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene. Financijska izvješća predaju se Državnom uredu za reviziju i FINI. Rok za predaju financijskih izvještaja je deset dana od njihove izrade.

11 http://www.revizija.hr/hr/o-nama/zakoni-i-akti posjećeno (15.07.2017)

3.6 Izjava o neaktivnosti neprofitne organizacije

Iz Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitne organizacije čl. 28 stavka 5 neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala niti jedan poslovni događaj, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obavezama, dužna je dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu godinu. Izjava se dostavlja do 29. veljače ove godine za prošlu godinu u FINU. Poslovni događaj uključuje bilo koji trošak ili prihod nastao u godina. Recimo ako neka udruga ima nekakav račun u banci i mjesečno samo plača naknadu tada ne može dati izjavu o neaktivnosti. Izjava o neaktivnosti se ne može predati u koliko udruga posjeduje bilo koju vrstu imovine bilo materijalnu ili nematerijalnu, ima bilo kakva potraživanja, bilo kakva dugovanja, ima određeni iznosu u banci, saldo na žiro računu, neku vrstu financijske imovine i ukoliko je vršila plaćanje ili naplatila nešto u bilo kojem iznosu. Neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo u koliko nisu bile aktivne i planiraju predati izjavu o neaktivnosti nisu dužne ni sastavljati svaka tri mjeseca financijska izvješća koja se predaju na FINU. U koliko ne zadovoljava uvijete da bi mogla dostaviti izjavu o neaktivnosti dužna je dostaviti godišnje financijske izvještaje propisane zakonom na FINU.

4. RAČUNOVODSTVENI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Prema čl. 8. iz Zakona o financijsko poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitnim organizacijama dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Računovodstvo neprofitnih organizacija potrebno je voditi prema načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Prema načelo točnosti neka informacija je točna kada pravilno i točno opisuje stvarni nastali događaj i bitne činjenice koje predstavljaju podlogu za izradu financijskih izvještaja. Informacije u financijskih izvještajima su točne kada uvažavaju načela priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka i načela vezana uz priznavanje imovine, obaveza i vlastitih izvora. Istinitost se odnosi na to da nijedno financijsko izvješće ne smije sadržavati ništa pogrešno. Načelo pouzdanosti odnosi se na to da informacije u financijskim izvještajima moraju biti pouzdane, tj. da se u njih mora pouzdati upravljačka struktura neprofitne organizacije i svi korisnici izvještaja. Prema načelu pojedinačnog iskazivanja imovine potrebno je osigurati da se podaci prikazuju pojedinačno po načelima definiranim zakonom. Načela točnosti, istinitosti, pouzdanosti, i pojedinačnog iskazivanja pozicija je važno radi osiguravaju kvalitetu financijskih izvještaja. Zakonski okvir definira načelo po kojem se priznaju elementi financijskih izvještaja. Od 2008. godine u Republici Hrvatskoj za računovodstveni sustav neprofitnih organizacija primjenjuje se načelo nastanka događaja. Prema načelu nastanka događaja priznaju se poslovni događaju i transakcije u trenutku kada su se one stvarno i dogodile. Jedini nedostatak primjene ovog načela da se zanemaruju likvidnost i novčani tokovi, prednost je da doprinosi transparentnosti i realnosti računovodstvenih informacija. Računovodstvo neprofitnih organizacija definirano je Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Sukladno zakonu definirana su dva propisa: Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu i Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu definiran je sadržaj, raspored i način primjene računa za obveznike dvojnog knjigovodstva. Pravilnikom o izvještavanju definiran je način izvještavanja i izrade financijskih izvještaja, te glavne odredbe Registra neprofitnih organizacija.

Također uz ova dva važno je spomenuti i treći Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrole te i izrade i izvršavanju financijskih planova neprofitne organizacije. Obveznici primjene zakona su domaće i strane udruge te njihovi saveznici, zaklade, ustanove, fundacije, umjetničke organizacije, sindikati i druge poslodavaca i svi oni kojima glavni cilj nije stjecanje dobiti. Djelomični obveznici su političke stranke i vjerske zajednice. Političke stranke primjenjuju samo odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija. Vjerske zajednice primjenjuju samo odredbe koje se odnose na dostavu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava, kontrolama na licu mjesta o utrošku proračunskih sredstava te financijski nadzor iz javnih izvora. Financijski izvještaji koje izrađuje neprofitna organizacija su: Bilanca, Račun prihoda i rashoda, Skraćeni račun prihoda i rashoda te Bilješke uz financijska izvješća. Male neprofitne organizacije nisu dužne sastaviti ni predati financijska izvješća već moraju sastaviti Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima. Bilanca predstavlja pregled imovine, obaveza i izvora financiranja na određeni datum. U aktivi se nalazi imovina, a u pasivi obaveze i izvori financiranja. Imovina se iskazuje po trošku nabave, odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Trošak nabave uključuje kupovnu cijenu uvećanu za carinu, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve ostale troškove koje možemo povezati s troškom nabave. Imovina se klasificira kao dugotrajna financijska i nefinancijska i kratkotrajna financijska i nefinancijska. Dugotrajna imovina je imovina čiji je vijek trajanja duži od godinu dana, a kratkotrajnoj je vijek trajanja do godine dana. Dugotrajna nefinancijska imovina ispravlja se linearnom metodom amortizacije, osim zemljišta, knjiga, umjetničkih dijela, prirodno obnovljiva bogatstva, plemenitih metala. Dugotrajna imovina čija je vrijednost troška nabave niža od 3.500, 00 kn može se otpisati jednokratno, stavljanjem u uporabu. Obveze su sva dugovanja od prošlih događaja, za čije podmirenje se očekuje odljev resursa. Račun prihoda i rashoda je pregled prihoda i rashoda za razdoblje od 01.01 do 31.12. ili do 30.06. Skraćeni račun prihoda i rashoda prikazuje prihode i rashode od 01.01 do 31.03 ili do 30.09. Prihodi i rashodi priznaju se po načelu nastanka događaja. Prihodi se dijele na recipročne i nerecipročne. Recipročni prihodi su nastali na temelju isporučenih dobara i usluga dok nerecipročni donacije, članarine, pomoći, doprinosi i svi ostali slični prihodi. Nadalje razlika između recipročnih i nerecipročnih je očituje se u načinu priznavanja.

Recipročni se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno naplati, dok se nerecipročni prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnosi pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.[12] Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnosi neovisno o plaćanju, za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog troška odnosno prodaje. Bilješke predstavljaju detaljnu dopunu i razradu podataka iz financijskih izvještaja. Mogu biti prikazane brojčano, opisno i kombinirano. Bilanca, Račun prihoda i rashoda čuva se trajno, dok skraćeni prihodi i rashodi do predaje financijskog izvješća za ista razdoblje sljedeće godine. Sastavljena financijska izvješća predaju se Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koja je određena od strane ministarstva. Financijska izvješća javno se objavljuje preko Registra neprofitnih organizacija, to vrijedi za sve neprofitne organizacije osim za sindikate i udruge poslodavaca.

4.1 Financijsko poslovanje i kontrola

Sve neprofitne organizacije koje se vode dvojno knjigovodstvo dužne su provoditi procjenu djelovanja financijskog poslovanja i kontrole. Financijsko poslovanje i kontrola odnosi se na sustav interne kontrole koja prati da li će se u ostvarenju ciljeva sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Prema članak 4 Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija(„ Narodne novine“, br. 121/14.) sustav financijskog poslovanja i kontrole sadrži ukupno pet područja koja prati a to su : kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnost, informacije i komunikacija, praćenje i procjena. Prema članak 4 Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija(„ Narodne novine“, br. 121/14.) kontrola okruženja se odnosi na osobni i profesionalni integritet uključujući etične vrijednosti zakonskih zastupnika i zaposlenika, rukovođenje i stil upravljanja, određivanje misije, vizije te ciljeve neprofitne organizacije, organizacijsku strukturu, dodjelu ovlasti i odgovornosti, uspostavu odgovarajućeg načina izvješćivanja, praksu upravljanja ljudskim potencijalima te kompetentnost zaposlenika. Upravljanje rizicima je postupak procijene, utvrđivanja rizika, te obavljanje određenih aktivnosti kako bi se taj rizik mogao smanjiti. Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima te drugim mjerama koji su nužni da bi se rizici sveli na prihvatljivu razinu.

12 Baica N., i drug.(2009): Novo računovodstvo neprofitnih organizacija, Zagreb, TEB poslovno savjetovanje, str.

17

Pri određivanju aktivnosti važno je paziti da troškovi uspostave aktivnosti ne smiju prilaziti prihvatljivu razinu. Informacije moraju biti odgovarajuće, ažurne i dostupne radi kvalitetne komunikacije na svim razinama neprofitne organizacije, s točno određenom ulogom svakoga zaposlenika uključenog u financijsko upravljanje i kontrole te dokumentiranja svih transakcija i procesa. Osoba koja je odgovorna za praćenje i procjenu je zakonski zastupnik neprofitne organizacije, u svrhu poboljšanja financijskog poslovanja i kontrole.

4.2 Registar neprofitnih organizacija

Sve neprofitne organizacije dužne su upisati se u registar neprofitnih organizacija. Ministarstvo financija je donijelo zakon o upisu registar neprofitnih organizacija kako bi povećao financijsku discipliniranost i u svrhu veće transparentnosti. Prema čl. 37 iz Zakona o financijsko poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija Registar neprofitnih organizacija je središnji izvor podataka o neprofitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna. Registar se nalazi u elektroničnom obliku i kroz njega se javno objavljuju godišnja financijska izvješća. Registar se sastoji od općih podataka (naziva neprofitne organizacije, OIB-a, adrese, šifre djelatnosti...itd.), podaci o osobama ovlaštenim za zastupanje, podaci za bazu financijskih izvještaja (vodi li se jednostavno ili dvojno knjigovodstvo). Neprofitna organizacija prestaje postojati brisanjem iz Registra.

4.3 Nadzor rada

Nadzor nad poslovanjem neprofitne organizacije vrši Ministarstvo poslovanja, a prema čl. 39. iz Zakona o financijsko poslovanju i računovodstvu neprofitnih nadzor vrši na sljedeći način: izravnim nadzorom kod subjekta nadzora, analizom poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje, pregledom poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom financijskog nadzora, praćenjem, prikupljanjem i provjerom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja (analiza financijskih izvještaja), provjerom sustava kojeg subjekt nadzora primjenjuje za obradu podataka u vezi računovodstvenih poslova.

Prema čl. 41 zakona subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora omogućiti: nadzor poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje, pregled poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora, nadzor svih knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja te sustava koje primjenjuje za obradu podataka.

Iz čl. 44. Inspektor financijskog nadzora koji je obavio nadzor ovlašten je poduzeti sljedeće:

- donijeti rješenje kojim nalaže otklanjanje nepravilnosti i utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti

-donijeti rješenje o povratu sredstava u državni proračun, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako utvrdi nezakonito korištenje sredstava doznačenih iz državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora

-ako utvrdi radnje za koje postoji osnovana sumnja o počinjenom kaznenom djelu, podnosi kaznenu prijavu nadležnom državnom odvjetništvu

- ako utvrdi radnje kojima je ostvaren prekršaj, sastavlja optužni prijedlog koji odgovorna osoba Ministarstva financija podnosi nadležnom područnom uredu Porezne uprave

-ako utvrdi razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u vezi s radom i djelatnosti subjekta nadzora ili s njima povezanih osoba, odnosno u financijskom poslovanju subjekta nadzora, o tome pisano obavještava Ured za sprječavanje pranja novca sukladno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

4.4 Neprofitne organizacije i PDV

Zbog različitih mogućnosti osnivanja, djelatnosti, ustrojstva, mogu se pojaviti različite statusne i pravne situacije vezane uz obračun i plaćanje poreza na dodanu vrijednost. Prema pravilniku o porezu na dodanu vrijednost moguće je izvršiti podjelu neprofitnih organizacija u tri grupe: one neprofitne organizacije koje se ne smatraju poreznim obveznicima, one koje obavljaju usluge i isporučuju dobra te one koje mogu postati obveznici ako ispune određene kriterije. Političke stranke, udruge, komore i sindikati se ne smatraju obveznicima ako obavljaju poslove sukladno djelokrugu svoje djelatnosti.

Sukladno pravilniku i zakonu o PDV-u poduzetnikom se smatra pravna ili fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarenja prihoda. Političke stranke, komore, sindikati i udruge ispunjavaju dva od tri uvjeta da bi bili poduzetnici, a to su samostalno i tajno obavljanje djelatnosti. Njihova namjera nije stalno ostvarenje prihoda. Mogu postati porezni obveznici samo za određenu djelatnost i tek nakon što Porezna uprava donese o tome rješenje. Prihodi od donacija i članarina, darovi i dotacije iz državnog i lokalnog proračuna ne podliježu oporezivanju. Kada je godišnju vrijednost isporuke dobara i usluga manju od 230.000, 00 kn neprofitna organizacija nije porezni obveznik sukladno čl. 22. Zakona o porezu na dodanu vrijednost. „Neprofitna organizacija može postati poreznim obveznikom dobrovoljno, na vlastiti zahtjev i prisilno ako je vrijednost isporučenih dobara i usluga veća od 230.000, 00 kn godišnje.“[13]

4.5 Prekršajne odredbe

Prekršajne odredbe propisane Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija za neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo su od 5000,00 do 200 000,00 kn, a za one koje vode jednostavno su od 1000,00 do 50 000,00. Od 1.000,00 kuna do 50.000,00 neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo i 1.000,00 kuna do 10.000,00 kuna za osobu zakonskog zastupnika neprofitne organizacije koja vodi jednostavno knjigovodstvo Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj čelnik tijela državne uprave, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako odobre.

13 http://www.poslovni.hr/tips-and-tricks/racunovodstvo-revizija-i-porezni-tretman-neprofitnih-organizacija-305666 posjećeno (20.07.2017.)

5. OPĆA OBILJEŽJA PRIMJENE SUSTAVA JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Karakteristika jednostavnog knjigovodstva je u odvojenom evidentiranju promjene stanja imovine ili obveza. Ono ne vodi računa o ukupnoj imovini i ne prikazuje prihode i rashode koji su umanjili ili uvećali vlastiti kapital. Za prelazak na jednostavno knjigovodstvo potrebno je ispuniti dva kriterija, a tu su godišnji prihodi i vrijednost imovne za prošlogodišnje razdoblje. Prema čl. 9. St. 1. Zakona i čl. 52 st. 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu, neprofitna organizacija može voditi jednostavno knjigovodstvo ako je: vrijednost imovine neprofitne organizacije na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i godišnji prihod neprofitne organizacije u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje. Neprofitna organizacija prve tri godine od osnivanja obvezna je voditi dvojno knjigovodstvo. Vrijednost imovine predstavlja resurs kojeg koristi neprofitna organizacija i od koje se očekuje buduća ekonomska koristi. Imovinu se podrazumijeva kao sva nefinancijska imovina u razredu 0 i sva financijska imovina u razredu 1. U koliko neprofitna organizacija razmatra prijeći na dvojno knjigovodstvo treba uzeti u obzir razred 0 i 1 vrijednosti imovine iskazane na 31.12. u bilanci. Kada je vrijednost u uzastopno tri godine manja od 230.000, 00 kn tada neprofitna organizacija zadovoljava prvi uvjet prelaska na dvojno knjigovodstvo. Za godišnji prihod podatke može uzeti iz Obrasca PR-RAS-NPF kojeg neprofitna organizacija ispunja svake godine. Prihodi se neprofitne organizacije dijele na recipročne i nerecipročne. „Recipročni prihodi su prihodi koji su povezani s isporukom dobara i usluga. Nerecipročni prihodi su prihodi od donacija, članarina,pomoći i doprinosa.“[14] Kod priznavanja prihoda od donacija potrebno je uzeti u obzir djelomično priznavanje koje ovisi o troškovima provedbe projekta odnosno troškovima korištenja imovine. Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva donosi zakonski zastupnik neprofitne organizacije i potrebno ju je donijeti najkasnije do 1. Ožujka godine u kojoj je ostvarila pravo na vođenje jednostavnog knjigovodstva.

14 http://www.racunovodja.hr/33/temeljne-knjigovdstvene-kategorije-neprofitnih-organizacija-uniqueidRCViWTptZHJ3hZAWP4cu4slyMfzFzzq4/ posjećeno (22.07.2017)

U koliko se odluka ne donese do 1. Ožujka neprofitna organizacija je i dalje dužna voditi dvojno knjigovodstvo.

5.1 Primjena novčanog računovodstvenog načela

Novčano načelo podrazumijeva kao i što sama riječ govori priznavanje proslovnog događaja u trenutku kada je novac primljen ili kada je on isplaćen. Novčano računovodstveno načelo šteti samoj kvaliteti računovodstvenih informacija iz razloga jer prati samo poslovni događaj koji iza sebe ima novčani tijek. Obaveze prema tom načelu ne evidentiramo dok ne dospiju na plaćanje, nakon toga ih evidentiramo kao izdatak. Neplaćena potraživanja možemo jedino utvrditi u Knjizi izlaznih računa. „Nedostatak primjene novčanog načela je nedostatak informacija o vrijednosti financijske imovine kao što su dani i primljeni zajmovi, krediti i druge vrste depozita, nedostatak informacija o prihodima i rashodima pa je stoga nemoguće izračunati pokazatelj izvršenja, trošak pruženih usluga, rezultat poslovanja samo je podatak o novčanom toku nema podataka o stvarnom rezultatu poslovanja.“[15] Prednost je u tome što se lakše nadzor prikupljanja i trošenja novca neprofitne organizacije. Primici i izdaci iskazuju se po novčanom načelu ili načelu blagajne. Sve obavljene isplate preko računa i preko blagajne predstavljaju izdatak, a uplate primitak od razdoblja koji započinje 1. siječnja do 31. Prosinca. Iskazivanje primitaka i izdataka te zaduživanje predstavlja posebnu specifičnost na koju bi svaka neprofitna organizacija trebala posebno obratiti pažnju. Potrebno je posebnu pažnju posvetiti kreditima i zajmovima koji se prema čl. 54. st 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvenom planu, primljeni krediti i zajmovi smatraju se primicima te se evidentiraju u Knjizi primitaka i izdataka u trenutku naplate.

5.2 Popis imovine i obaveza

Sve neprofitne organizacije bilo da vode jednostavno ili dvojno knjigovodstvo imaju obavezu prema čl. 19 Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija voditi popis imovine i obaveza. Popis dugotrajne nefinancijske imovine vodi se na način da se uspoređuje stvarno stanje i popis dugotrajne imovine sukladno čl. 19. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

[15] Milić A., Nikić J.(2016.),: Jednostavno knjigovodstvo u neprofitnim organizacijama, Riznica, br. 9, str.17

Popis imovine treba uključivati i svu imovinu koju su radnici od neprofitne organizacije dobili na korištenje kao što je tablet, računalo i sl. Popis novca se vodi prema stanju novca na 31. prosinca prema posljednjem izvodu iz banke. Uspoređivanjem stanja iz Knjige blagajne sa izbrojenim novcem po apoenima utvrđuje se popis novca u blagajni. Popis obaveza i potraživanja vrši se upisivanjem podataka o obavezama i potraživanjima u upisne liste analitički prema podacima iz Knjige ulaznih i izlaznih računa.

5.3 Poslovne knjige jednostavnog knjigovodstva

Poslovne knjige predstavljaju skup evidencija o poslovanju neprofitnih organizacija koje imaju obilježja sudske isprave. Treba ih voditi svaki poslovni subjekt, uz poštivanje određenih načela. Vode se kako bi se osigurala ispravnost, kontrola unesenih podataka, mogućnost korištenja podataka, kako bi se dobio uvid u poslovanje i vremenski tijek poslovnih događaja. Način vođenja i oblik poslovnih knjiga ovisi o veličini neprofitne organizacije, djelatnosti, te o odluci zakonskog zastupnika. Vode se za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini, za razdoblje do 1. siječnja do 21. prosinca određene godine. Neprofitna organizacija iz članka 52. stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu obvezna je voditi sljedeće poslovne knjige: knjiga primitaka i izdataka, knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa, popis dugotrajne nefinancijske imovine. Knjiga primitaka i izdataka čuva se najmanje jedanaest godina, ostale pomoćne knjige čuvaju se sedam godina, Isplatne liste i analitička evidencija o plaćama za koju se plaćaju obvezni doprinosi čuvaju se trajno. Neprofitne organizacije mogu voditi i druge poslovne knjige i posebne evidencije prema posebnim propisima ili radi vlastitih potreba kao npr. knjiga putnih naloga, evidencija danih i primljenih garancija i sl. Na kraju godine svaka neprofitna organizacija dužna je zaključati sve poslovne knjige osim popisa dugotrajne nefinancijske imovine. Prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu iz članka 54 poslovne knjige moraju sadržavati osnovne podatke kao što su: naziv, RNO broj(broj upisa u registar neprofitne organizacije), adresu i šifru djelatnosti.

5.3.1 Knjiga blagajne

Knjiga blagajne odnosno blagajnički izvještaj ili dnevnik sadrži kronološki pregled svih uplata i isplata, te salda blagajne. Vodi se u svrhu točnog praćenja tijeka gotovog novca. Za svaku uplatu potrebno je napraviti uplatnicu,a za svaku isplatu iz blagajne potrebno je napraviti isplatnicu. Razdoblje uplate i isplate novca je različito te ovisi o dinamici prometa,količini novca u opticaju i drugim potrebama neprofitne organizacije Svaku uplatnicu i isplatnicu potrebno je unijeti u blagajnički izvještaj. Potrebno ju je obavezno zaključati 31. prosinca.

U knjigu blagajne unose se kronološkim redom podaci o gotovinskim uplatama i isplatama. Prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu Knjiga blagajne sadrži najmanje sljedeće podatke:

1. redni broj

2. datum

3. broj i oznaku knjigovodstvene isprave

4. opis poslovne promjene

5. iznos gotovinske novčane transakcije.

Tablica 2: Primjer Knjige blagajne

Redni broj	**Datum**	**Broj i oznaka knjig. isprave**	**Opis**	**Primitak**	**Izdatak**	**Saldo**
1.	01.01.2017.	Saldo na dan 31.12.2016	Početno stanje na dan 01.01.2017	1.000,00		1.000,00
2.	15.01.2017.	Uplatnica 1	Uplaćena članarina-Ana Anić 2017	200,00		1.200,00
3.	19.01.2017.	Isplatnica 1	Račun broj 120-3-2-„TRAMAX d.o.o-trošak uredskog materijala		300,00	900,00

Izvor: Izrada autora

5.3.2 Knjiga primitaka i izdataka

Knjiga primitaka i izdataka je knjiga koja vrši evidenciju svih primitaka i izdataka tijekom poslovne godine. Prema računovodstvenom načelu blagajne primici i izdaci se kronološki iskazuju temeljem primljenih uplata i izvršenih isplata. Sve naplate i isplati se unose kronološki prema datumu sa izvoda žiro računa ili datumu blagajne. Potrebno je unijeti sve stavke bez obzira o kojem je iznosu riječ, te jeli plaćen manji ili veći iznos obaveza po ulaznom računu odnosno potraživanje po ulaznom računu. Sadržaj knjige primitaka i izdataka je nedostatan za neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo stoga prema Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i prema Registru neprofitnih organizacija.

Neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo dužna je još sastaviti i financijski izvještaj o primicima i izdacima. Knjiga primitaka i rashoda prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu obavezno mora sadržavati:

1. redni broj
2. datum/ razdoblje primitka/ izdatka
3. broj i naziv knjigovodstvene isprave
4. opisi i broj poslovne promjene
5. iznos primitka
6. iznos izdataka

Tablica 3: Primjer Knjige primitaka i izdataka

Redni broj	Datum	Broj i naziv knjigovodstvene isprave	Opis	Primitak	Izdatak
1.	02.01.2017	Uplatnica broj 1.	Uplaćena članarina od članova udruge	100,00	
2.	12.01.2017	Izdatak žiro račun	Plaćen račun br. 196-3 „Hrvatski telekom D.“- trošak interneta i telefona		300,00
3.	15.01.2017	Izdatak žiro račun	Plaćen račun br. 151220-2 „Elektrodalmacija“- trošak struje		700,00
4.	19.01.2017	Isplatnica broj 1	Plaćanje računa br. 53/1/2 1.1.2017. za najam prostora		2.000,00
5.	20.01.2017	Izdatak žiro račun	Isplata troška za Ivu Ivića po putnom nalogu 3/2017		500,00
6.	22.01.2017	Izdatak žiro račun	Naplaćen račun –Adria d.o.o	1.000,00	

Izvor: Izrada autora

5.3.3. Knjiga ulaznih računa

Knjiga ulaznih računa je evidencija u kojoj se kronološki unose svi primljeni računi od dobavljača tijekom poslovne godine. Nije ju potrebno dodatno razraditi iz razloga što neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo ne plaćaju porez na dodanu vrijednost. Knjiga mora sadržavati: redni broj, podatke o primljenim računima, broj i datum, podatke o dobavljaču (oib, naziv, sjedište), te ukupan iznos računa zajedno sa PDV-om.

Tablica 4: Primjer knjige ulaznih računa

Redni broj	Broj i datum računa	Podaci o dobavljaču (naziv, adresa, OIB)	Ukupni iznos s PDV-om
1.	Račun broj 4/2017	Valatexd.o.o, lovrinačka 56, OIB 21356939600	5.000,00
2.	Račun broj 5/2017	Intersoft d.o.o, trešnjevka 53, OIB 31005670012	6.000,00

Izvor: Izrada autora

5.3.4 Knjiga izlaznih računa

U knjigu se unose svi izdani računi o obavljenim djelatnostima neprofitne organizacije. Prema pravilniku knjiga izlaznih računa treba sadržavati redni broj, podaci o izdanom računa, podaci o kupcu (OIB, naziv, sjedište) i ukupni iznosi računa sa PDV-om. Uz navedene obavezne podatke potrebno je navesti i podatak o dospijeću plaćanja i napomenu o plaćanju računa.

Tablica 5: Primjer knjige izlaznih računa

Redni broj	**Broj i datum računa**	**Podaci o kupcu, (naziv, sjedište i OIB)**	**Ukupni iznos s PDV-om**
1.	Račun broj 1/2017 od 14.2.2017.	Sreća d.o.o., Ulica kralja Tomislava 43, OIB 14500578934	4.000,00
2.	Račun broj 2/2017 od 26.2.2017.	Index d.o.o., Ulica domovinskog rata 56, OIB 72300056001	500,00

Izvor: Izrada autora

5.3.5 Popis dugotrajne nefinancijske imovine

Dugotrajna nefinancijska imovina je ona imovina čiji je vijek korištenja duži od jedne godine i koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik. Dugotrajnu financijsku imovinu uključuje: neproizvedenu dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu (zemljišta, patenti, licence i ostalo),proizvedenu dugotrajnu imovinu (građevinske objekte, postrojenja i opremu, prijevozna sredstva, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene predmete, višegodišnje nasade i osnovno stado, ulaganja u računalne programe i ostalo),plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti i sitni inventar. Podaci se u popisu dugotrajne nefinancijske imovine upisuju kronološki prema datumu nabave nefinancijske imovine. Na popis je potrebno dodati svu imovinu koju posjeduje neprofitna organizacija kao i imovinu dobivenu donacijama i onu koja predstavlja vlasnički udjel pri osnivanju neprofitne organizacije. Imovina se unosi prema načelu nastanka događaja, neovisno o plaćanju.

Tablica 6: Primjer Popisa dugotrajne imovine

Redni broj	Vrsta imovine s osnovnim identifikacijskim obilježjem	Datum i broj dokumentacije po kojem je imovina napravljena	Nabavna vrijednost u kn	Datum i otpis otuđenja
1.	Uredski stol- Lasnina	Račun broj 123/23/1 do 01.02. 2016	2.200,00	
2.	Uredska stolica- Lasnina	Račun broj 12/23/2 od 01.02. 2016	700,00	
3.	Računalo-PS HP- Serijski broj proizvodnje 123567	Račun broj 12/65/42 od 05.02.2016	3.500,00	

Izvor: Izrada autora

6. ANALIZA PRIMJENE JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA KOD VIŠE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U ovom poglavlju navedeni su stvarni primjeri iz prakse. Osnovne informacije o neprofitnim organizacijama kao što su naziv, OIB, sjedište su izmišljeni radi zaštite privatnosti istih. Svi ostali podaci su točni, a to su oni koji uključuju opis djelatnosti te sve brojčane podatke u poslovnim knjigama. U primjerima se nalaze dva kulturno umjetnička društva te jedna pomorsko športska udruga. Sve navedene neprofitne organizacije ispunjavaju uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva, također nisu porezni obveznici sukladnu Pravilniku i Zakonu o porezu na dodanu vrijednost. Sve navedene udruge dužne su na kraju poslovne godine isprintati ili uvezati poslovne knjige (ovisnom o tome vode li ih putem računala ili ručno) i trebaju biti potpisane od strane zakonskog zastupnika. To se odnosi na sve poslovne knjige koje uključuju Knjigu primitaka i izdataka, Knjigu blagajne, Knjigu ulaznih i izlaznih računa osim Popisa nefinancijske dugotrajne imovine koji se vodi sve dok udruga vodi jednostavno knjigovodstvo.

Tablica 7: Podsjetnik što još treba voditi udruga koja vodi jednostavno knjigovodstvo

Opis	Što se predaje?	Kome se predaje?	Kome se dostavlja?
Udruga koja vodi jednostavno knjigovodstvo	Godišnji financijski izvještaj primitaka i izdataka	FINA	Do 29. veljače
Udruga koja je imala volonter	Godišnje izvješće organizacije volontiranja	Elektronskim putem kroz informacijski sustav koji se nalazi na internetskoj stranici ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi	Do 29 veljače
Udruga koja je isplaćivala naknadu vanjskim suradnicima koje su bile oporezive kao drugi dohodak (honorari autorske naknade sl.)	Potvrda o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i predporezu	Vanjskom suradniku	Nije propisan rok al najkasnije do 29 veljače
Udruga koja je u prošloj godini ostvarila sredstva iz javnog izvora uključujući sredstva iz javnog i državnog proračuna	Obrazac PROR-POT	Nadležnom tijelu državne uprave jedinice lokalne i regionalne samouprave tj. davateljima sredstva	Do 29 veljače može i u drugom roku ako je rok utvrđen drugim propisima ili aktima

Izvor: prilagođeno po časopisu Udruga broj 17/2016 godine, str 4.

6.1 Pomorsko športska udruga „XY“

Osnovna djelatnost ove udruge je organiziranje ribolovne aktivnosti, vodi brigu o dogradnji, održavanju i boljoj opremljenosti lučice, lučke infrastrukture i drugim objektima. Financira se članarinama i donacijama iz proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave. Vodi Knjigu blagajne, Knjigu primitaka i izdataka, Knjigu ulaznih računa i Knjigu izlaznih računa. Također je dužna izraditi Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima. Dužne su ga izraditi sve udruge koje vode jednostavno knjigovodstvo. Izvještaj se predaje na FINA-u, u papirnom ili elektronskom obliku, najkasnije 60 dana do završetka poslovne godine (31.12). Udruga izrađuje i obrazac P-PPI (Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnost) za godišnju poreznu prijavu. Udruga ostvaruje recipročne i nerecipročne prihode. Recipročni su ostvareni na temelju izdavanja dozvole, dok su nerecipročni članarine i donacije. U ovom potpoglavlju prikazat će se cijela Knjiga blagajni te dijelove Knjige primitaka i izdataka i Knjige ulaznih računa. Također će biti prikazani obrasci P-PPI i G-PR-IZ-NPF.

Tablica 8: Knjiga blagajne (Pomorsko športska udruga „XY)

Red.br	Datum	Dokument	Broj dokumenta	OPIS	Uplaćeno	Isplaćeno	Stanje blagajne
1	6.1.2016	Uplatnica B	1	DOZVOLA	400,00	0,00	400
2	09.01.2016.	Uplatnica B	2	DOZVOLA	400,00	0,00	800
3	09.01.2016.	Uplatnica B	3	DOZVOLA	400,00	0,00	1.200,00
4	09.01.2016.	Uplatnica B	4	DOZVOLA	300,00	0,00	1.500,00
5	16.01.2016.	Uplatnica B	5	DOZVOLA	110,00	0,00	1.610,00
6	16.01.2016.	Uplatnica B	6	DOZVOLA	300,00	0,00	1.910,00
7	20.01.2016.	Uplatnica B	7	DOZVOLA	110,00	0,00	2.020,00
8	31.01.2016.	Uplatnica B	8	DOZVOLA	400,00	0,00	2.420,00
9	31.01.2016.	Uplatnica B	9	DOZVOLA	300,00	0,00	2.720,00
10	05.02.2016.	Uplatnica B	10	DOZVOLA	400,00	0,00	3.120,00
11	09.02.2016.	Uplatnica B	11	DOZVOLA	400,00	0,00	3.520,00
12	20.02.2016	Uplatnica B	12	DOZVOLA	400,00	0,00	3.920,00
13	29.02.2016.	Isplatnica B	1	UP. NA Ž.R.	0,00	1.200,00	1.200,00
14	O2.03.2016.	Uplatnica B	13	DOZVOLA	400,00	0,00	1.600,00
15	02.03.2016.	Uplatnica B	14	DOZVOLA	110,00	0,00	1.710,00
16	16.03.2016.	Isplatnica B	2	UP. NA Ž.R.	0,00	1.200,,00	510,00
17	19.03.2016.	Uplatnica B	15	DOZVOLA	400,00	0,00	910,00
18	11.04.2016.	Uplatnica B	16	DOZVOLA	400,00	0,00	1.310,00

19	21.04.2016.	Isplatnica B	3	UP. NA Ž.R.	0,00	910,00	400,00
20	07.05.2016.	Uplatnica B	17	DOZVOLA	400,00	0,00	800,00
21	20.05.2016.	Uplatnica B	18	DOZVOLA	400,00	0,00	1.200,00
22	20.05.2016.	Uplatnica B	19	DOZVOLA	300,00	0,00	1.500,00
23	23.05.2016.	Isplatnica B	4	UP. NA Ž.R.	0,00	400,00	1.100,00
24	27.05.2016.	Uplatnica B	20	DOZVOLA	400,00	0,00	1.500,00
25	28.05.2016.	Uplatnica B	21	DOZVOLA	400,00	0,00	1.900,00
26	29.05.2016.	Uplatnica B	22	DOZVOLA	110,00	0,00	2.010,00
27	27.06.2016.	Uplatnica B	23	DOZVOLA	400,00	0,00	2.410,00
28	01.07.2016.	Isplatnica B	5	UP. NA Ž.R.	0,00	2.010,00	400,00
29	04.07.2016.	Uplatnica B	24	DOZVOLA	110,00	0,00	510,00
30	12.07.2016.	Uplatnica B	25	DOZVOLA	400,00	0,00	910,00
31	14.07.2016.	Uplatnica B	26	DOZVOLA	400,00	0,00	1.310,00
32	05.08.2016.	Uplatnica B	27	DOZVOLA	110,00	0,00	1.420,00
33	19.08.2016.	Uplatnica B	28	DOZVOLA	400,00	0,00	1.820,00
34	19.08.2016.	Uplatnica B	29	DOZVOLA	400,00	0,00	2.220,00
35	19.08.2016.	Uplatnica B	30	DOZVOLA	110,00	0,00	2.330,00
36	01.09.2016.	Isplatnica B	6	UP. NA Ž.R.	0,00	1.310,00	1.020,00
37	02.09.2016.	Uplatnica B	31	DOZVOLA	60,00	0,00	1.080,00
38	05.09.2016.	Uplatnica B	32	DOZVOLA	300,00	0,00	1.380,00
39	13.10.2016.	Isplatnica B	7	UP. NA Ž.R.	0,00	1.020,00	360,00
40	22.11.2016.	Isplatnica B	8	UP. NA Ž.R.	0,00	360,00	0,00
***	***	***	***	***	9.930,00	9.930,00	0,00

Izvor: Izrada autora

Knjiga primljenih ulaznih računa (URA)

Iz priložene Knjige ulaznih računa možemo vidjeti da pomorsko športska udruga novac troši na plaćanje računa za knjigovodstvene usluge, kupnju različitih dijelova za održavanje lučke infrastrukture, te ima troškove kupnje namjernica po trgovačkim lancima za održavanje raznih domjenaka.

1) U Prvom mjesecu pomorsko športska udruga „xy“ platila je račun za nabavu servisnih dijelova od dobavljača M.T.O. TANGAR TROGIR. Broj računa je 527/POS15/1, a datum izdavanja 09.01.2016. Platila je i račun za knjigovodstvene usluge od ARITHMETICA d.o.o u iznosu od 375,00 kn. Broj računa 16/1/4, datuma 29.01.2016.
2) Za drugi mjesec platila je trošak knjigovodstvenih usluga od 375,00 kn. Broj računa 73/1/4 na datum 29.02.2016.

3) Treći mjesec uključivao je plaćanje troškova kupnje namjernica u Konzum Splitu u iznosu od 323,09 kn. Broj računa je 16773/0272/ na datum 23.03.2016. Plaćen je trošak vođenja poslovnih knjiga od 250,00 kn. Broj računa je 132/1/4, datuma 30.03.2016.
4) Četvrti mjesec platila je račun dobavljaču Bauhaus-Zagreb Split za kupnju dijelova u iznosu od 537,60 kn na datum 02.06.2016
5) U šestom mjesecu plaćen je račun dobavljaču Konzum SPLIT za trošak namjernica u iznosu od 500,00 kn. Nadalje ostali troškovi su također vezani uz kupnju namjernica u različitim prodajnim trgovačkim lancima. Ukupni trošak za 6. mjesec iznosio je 2.444,12 kn.

Tablica 9: Knjiga primljenih računa (Pomorsko športska udruga „XY)

RED. BROJ	RAČUN		DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)							PRETPOREZ					
	BROJ	DATUM	NAZIV - IME I PREZIME I SJEDIŠTE/ PREBIVALIŠTE ILI UOBIČAJENO BORAVIŠTE	(PDV ID. BR./ OIB)	POREZNA OSNOVICA			UKUPNI IZNOS RACUNA S PDV-om	UKUPNO	5%		10%		25%	
					5%	10%	25%			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (11+12+13+14+15+16)	11	12	13	14	15	16
1	527/POS15/1	09.01.2016	M.T.O.TANGAR TROGIR	12565671901	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	265,73
2	16/1/4	29.01.2016	ARITHMETIC.D.O..O TROGIR	64525570063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	375,00
3	73/1/4	29.02.2016	ARITHMETIC.D.O..O TROGIR	64525570063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	375,00
4	16773/0272/6	21.03.2016	KONZUM SPLIT	29955634590	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	323,09
5	132/1/4	30.03.2016	ARITHMETIC.D.O..O TROGIR	64525570063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250,00
6	26739/0272/11	15.04.2016	KONZUM SPLIT	29955634590	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	146,59
7	208/1/4	26.04.2016	ARITHMETIC.D.O..O TROGIR	64525570063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250,00
8	954-02/6931/201	02.06.2016	BAUHAUS-ZAGREB SPLIT	71642207963	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	537,60
9	3329/0272/5	04.06.2016	KONZUM SPLIT	29955634590	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,61
10	30906/TO33/001	06.06.2016	STUDENAC D.O.O. MARINA	33060874644	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	201,56
11	348/POSL130/1	10.06.2016	LIDL D.O.O KD VELIKA GORICA	66089976432	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	304,12
12	15350292/001/01	17.06.2016	TOMMY SPLIT	00278260010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	287,72

Izvor: Izrada autora

Knjiga primitaka i izdataka

Iz knjige primitaka i izdataka možemo zaključit da su najvažniji primici koje udruga ostvaruje primici od članova udruge, primici od izdavanja dozvola, te donacije iz općine Marina. Mjesečna članarina koju plaćaju članovi udruge iznosi 50,00 kn. Članarine i dozvole se plaćaju u gotovini, a donacije se primaju na žiro račun. Najveći izdaci odnose se na Športsko ribolovni savez i Hrvatski ribolovni savez. Primjer popunjavanja

1) 06.01.2016. član pomorsko športske udruge „xy“ uplatio je u gotovini članarinu u iznosu 50,00 kuna putem uplatnice.
2) Udruga je platila tvrtki M.T.O. TANGAR d.o.o. račun br. 527/POS15/1 od 11.01.2016. za kupnju dijelova u iznosu 265,23 kuna. Uplata je izvršena sa žiro računa udruge.
3) Udruga je izdala dozvolu za ribolov 14.07.2016, te je dozvola plaćena u gotovini uplatnicom u iznosu od 400,00 kn.
4) Udruga je primila donaciju na žiro račun od općine Marina u iznosu od 4.000,00 kn što je vidljivo na izvodi iz žiro računa 29.07.2016.
5) Sa žiro računa isplaćena je gotovina i kupljene su namjernice od trgovačkog lanca Ribola d.o.o. u iznosu od 174,94 kn. Broj računa 55091/023/2 datuma 02.08.2016
6) Udruga je uplatila 1.310,00 kn Športskom ribolovnim savezu. Uplata je izvršena sa žiro računa udruge što je bilo vidljivo na izvodu sa žiro računa dana 01.09.2016.

Tablica 10: Knjiga primitaka i izdataka (Pomorsko športska udruga „XY)

RB	Nadnevak	Br. temeljnice	Opis isprava	PRIMICI					IZDACI				Čl.22 St.1.t.1.i5.	Ukupno Dop. Izd.
				U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV	Ukupno	U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV		
1.	06.01.2016	IZVOD 1	ČLANARINA	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	11.01.2016	527/POS15/1	M.T.O.TROGIR.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	265,23	0,00	0,00	0,00	265,23
3.	14.07.2016	UPLATA	DOZVOLA	400,00	0,00	0,00	0,00	400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	29.07.2016	IZVOD 25	OPĆINA MARINA	0,00	4.000,00	0,00	0,00	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	02.08.2016	55091/0237/2	RIBOLA D.O.0.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	174,94	0,00	0,00	0,00	174,94
6.	01.09.2016	IZVOD 34	ŠPOR.RIB. SAVEZ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.310,00	0,00	0,00	0,00	1.310,00

Izvor: Izrada autora

Obrazac 1 P-PPI (Pomorsko športska udruga „XY)

REGLED POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVARENIH U GODINI ___2016_____ I.	
OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU	
1. IME I PREZIME: pomorsko športska udruga „xy“	
2. ADRESA PREBIVALISTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: Ulica domovinskog rata 23, Split	
3. OIB**:** 2550322	
OPIS	**IZNOS (u kunama i lipama)**
II. P R I M I C I	
1. primici u gotovini	11.570,00
2. primici putem žiro-računa	6.514,24
3. primici u naravi	0,00
4. primici u svezi otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	0,00
5. primici poreznog razdoblja u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije iz članka 31. stavak 7. Zakona	0,00
6. PDV u primicima	0,00
7. UKUPNI PRIMICI (1.+2.+3.- 6.)	18.084,24
III. I Z D A C I	
1. izdaci u gotovini	0,00
2. izdaci putem žiro-računa	17.615,82
3. izdaci u naravi	0,00
4. izdaci otpisa	0,00
5. izdaci reprezentacije	0,00
6. izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine	0,00
7. PDV u izdacima	0,00
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 33. Zakona	0,00
9. UKUPNI IZDACI (1.+2.+3.-7.-8.)	17.615,82
IV. OSTVARENI D O H O D A K/GUBITAK (II.7-III.9)	468,42
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca	0
2. razlika između prometa po žiro-računu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5.+2.6.)	0,00
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	0,00
2.2. polog utrška iz ranijeg poreznog razdoblja	0,00
2.3. primljeni iznos kredita	0,00
2.4. primljeni iznos zajmova	0,00
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	0,00
2.6. ostali nenavedeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	0,00

Obrazac 2 G-PR-IZ-NPF (Pomorsko športska udruga „XY)

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ O PRIMICIMA I IZDACIMA
za razdoblje od __01.01.2015_____ do _31.12.2015_____

Naziv obveznika: pomorsko športska udruga **"xy"** **Oznaka razdoblja:** 2015-12
Matični broj: **OIB:** **2550322** **RNO broj:** **263326**
Poštanski broj: **21.000** **Mjesto:** **Split**
Adresa sjedišta: **Ul. Domovinskog rata 23**
Račun: **HR2100540012004450607**
Šifra djelatnosti: **9.329** **Šifra općine:** **409** **Šifra županije:** 17

RED.BR.	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju
1	2	3	4	5
I.	**PRIMICI**			
1.	Primici od prodaje roba i pružanja usluga	001		
2.	Primici od članarina i članskih doprinosa	002	1.700	1.500
3.	Primici iz javnih izvora temeljem Zakona	003		
4.	Primici od donacija (4.1.+4.2.+4.3.)	004	2.500	13.000
4.1.	iz državnog proračuna	005		
4.2.	iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	006	2.500	13.000
4.3.	iz ostalih izvora	007		
5.	Primici od kamata i ostale financijske imovine	008		
6.	Primici od zakupa, iznajmljivanja i ostale nefinancijske imovine	009	5	9
7.	Primici od prodaje dugotrajne imovine	010		
8.	Ostali primici (od naknade štete, refundacija i sl.)	011		
	PRIMICI UKUPNO	012	**4205**	**14509**
II.	**IZDACI**			
1.	Izdaci za radnike (1.1.+1.2.)	013	0	0
1.1.	plaće (bruto)	014		
1.2.	doprinosi na plaću	015		
2.	Izdaci za naknade troškova radnicima (službena putovanja, prijevoz, stručno usavršavanje)	016		
3.	Izdaci za naknade volonterima	017		
4.	Izdaci za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (službeni put i ostalo)	018		
5.	Izdaci za usluge (pošta, telefon, najamnina, komunalne, računalne, intelektualne usluge i sl.)	019		125
6.	Izdaci za materijal i energiju (uredski materijal, sirovine, energija, sitni inventar i auto gume)	020	4.524	1.112
7.	Izdaci za kamate i usluge platnog prometa	021	165	507
8.	Izdaci za dane donacije	022		
9.	Izdaci za nabavu dugotrajne imovine	023	379	2.203
10.	Ostali izdaci (reprezentacija, članarina, kotizacija, premije osiguranja i sl.)	024		
	IZDACI UKUPNO	025	5068	3947
III.	**VIŠAK/MANJAK PRIMITAKA TEKUĆEG RAZDOBLJA**	026	-863	10562
IV.	**VIŠAK/MANJAK PRIMITAKA - PRENESENI**	027		
RED. BR	**DODATNI PODACI**	**AOP**	**Stanje na kraju prethodne godine**	**Stanje na kraju izvještajnog razdoblja**
1.	Stanje novčanih sredstava na računu	028	**8.456**	**18.460**
2.	Stanje novčanih sredstava u blagajni	029		
3.	Stanje oročenih sredstava	030		
4.	Obveze po neplaćenim računima	031	2.750	2.750
5.	Potraživanje za nenaplaćene račune	032		
6.	Prosječan broj zaposlenih	033		
	KONTROLNI ZBROJ	034	11.206	21.210

6.2 Skud „AB“

Skud AB je udruga u koju se dragovoljno i slobodno udružuju članovi, u cilju bavljenja kulturno-umjetničkom djelatnošću i očuvanju kulturno-umjetničke baštine. Ova udruga ima registrirane djelatnosti na Kulturno-umjetničko i odgojno obrazovanje članova Društva, kulturno-umjetničko obrazovanje mladeži, glazbeno obrazovanje mladeži, poticanje mladeži ka kulturno-umjetničkom stvaralaštva, omasovljavanje članstva Društva, sudjelovanje u javnim manifestacijama, proslavama i obilježavanjima državnih praznika, vjerskih blagdana te programa turističko-kulturnog značaja, organiziranje glazbenih programa u zemlji i inozemstvu,(smotre klapa, koncerti) organiziranje društvenih igara (što su jeli naši stari, stari zanati i sl.). Kod ovog kulturno umjetničkog društva prikazat će se zanimljivi dijelovi iz Knjige primitaka i izdataka i Knjiga ulaznih računa, način na koji ova neprofitna organizacija obračunava amortizaciju, te obrazac P-PPI (Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti ostvarene u 2016 godini).

Obračun amortizacije

Udruga SKUD „AB“ posjeduje Ženske nošnje koje se smatraju dugotrajnom materijalnom imovinom, vijek trajanja im je duži od godine dana, a vrijednost veća od 3.500 kn. Iz tog razloga potrebno ih je amortizirati. Za amortizaciju se koristi linearnu metodu, te se amortizira po propisanoj stopi od 25%.

Tablica 11: Obračun amortizacije

Inv.broj	Naziv	Datum nabave	skupina	Stopa otpisa	Mjeseci	Knjigovodstvena vrijednost	Amortizacija
1	Ženska nošnja	03.07.2017	1	25,00	12	48.8000,00	2.415,40

Izvor: Izrada autora

Knjiga ulaznih računa (URA)

Skud „AB“ ja od razdoblja 1.1-1.12 2016 imao najveće troškove organiziranja domjenaka, to se može vidjeti iz knjige ulaznih računa gdje su najveći troškovi bili za kupnju namjernica u trgovačkim lancima, te je imala trošak za prijevoz članova udruge na različite kulturne manifestacije.

Primjer popunjavanja

1) U trećem mjesecu Skud „AB“ platia je trošak kupnje mesa u iznosu od 398,12 kn od dobavljača M.T.O MRKI TROGIR. Broj računa 3080/11 na datum 14.03.2016.
2) U četvrtom mjesecu udruga je platila trošak kupnje vina od dobavljača DALMACIJAVINO D.O.O u iznosu od 206,00 kn. Broj računa 9328/533/533 na datum 30.04.2016.
3) Šesti mjesec udruga je platila trošak putovanja od OBRTA ZA PRIJEVOZ TG Trogir u iznosu od 700,00 kn. Br. računa 23/3/1/2016 datuma 03.06.2016. Također je platila trošak kupnje namjernica u trgovačkom lancu TOMMY D.O.O i LIDL HRVATSKA D.O.O.

Tablica 12: Knjiga ulaznih računa (Skud „AB“)

RED. BROJ	R A Č U N		DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)							PRETPOREZ					
	BROJ	DATUM	NAZIV - IME I PREZIME I SJEDIŠTE/ PREBIVALIŠTE ILI UOBIČAJENO BORAVIŠTE	(PDV ID. BR./ OIB)	POREZNA OSNOVICA			UKUPNI IZNOS RAČUNA S PDV-om	UKUPNO	5%		10%		25%	
					5%	10%	25%			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (11+12+13+14+15+16)	11	12	13	14	15	16
1	3080/1/1	14.03.2016	M.T.O.MRKI TROGIR	15975718608	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	398,12
2	923/533/5333	30.04.2016	DALMACIJAVINO D.D. U STEĆAJU	07837847925	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	206,00
3	23/3/1/2016	03.06.2016	OBRT ZA PRIJEVOZ PUTNIKA TG TROGIR	01274617133	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	700,00
4	59942/0010179/3	25.06.2016	TOMMY D.O.O SPLIT	0027860010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,13
5	18919/181/10309	25.06.2016	LIDL HRVATSKA D.O.O. VELIKA	660809976432	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,04

Izvor: Izrada autora

Knjiga primitaka i izdataka

Iz Knjige primitaka i izdataka možemo zaključit da se Skud „AB“ financira donacijama građana, te donacijama Općine Okrug. Najveći izdaci u razdoblju od 1.1-1.12 2016 su za honorare po ugovoru o djelu na što još je udruga dužna obračunati zakonski propisana javna davanja: porez na dohodak i prirez , doprinose za mirovinsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje. Zatim izdaci za trošak domjenka, te troškove smještaja.

Primjer popunjavanja

1) Vanjskoj suradniku plaćen je honorar po ugovoru o djelu. Neto honorar iznosi 1.752,00 kuna na što udruga je još obračunala zakonski propisana javna davanja: porez na dohodak i prirez u iznosu 648,00 kuna, doprinose za mirovinsko osiguranje 600,00 kuna i doprinos za zdravstveno osiguranje 450,00 kuna. Na izvodu sa žiro računa 23.02.2016. je vidljivo da su plaćeni prije navedeni iznosi raznih javnih davanja i neto honorara. Neto honorar doznačen je na žiro račun vanjskom suradniku, a javna davanja su doznačena na zakonski propisane uplatne račune.
2) Plaćen je trošak domjenka datuma 14.03.2016 i br. računa 3080/1/ 1 u gotovini u iznosu od 398,12 kn. Od toga se porezno ne priznaje 278,68 kn (70% reprezentacije iz Zakona o porezu na dohodak čl. 22 st 1 t. 1.).
3) Udruga je primila donaciju na žiro račun od općine Okrug u iznosu od 10.000,00 kn što je vidljivo na izvodi iz žiro računa 13.06.2016.
4) Udruga je primila donaciju građana na žiro račun u iznosu u 830,00 kn što je vidljivo iz izvoda žiro računa 07.07.2016.
5) Udruga je platila trošak smještaja iz blagajne u iznosu od 4.056,00 kn. Br računa 709/PB1/2 datuma 07.10.2016.

Tablica 13: Knjiga primitaka i izdataka (Skud „AB“)

RB	Nadnevak	Br. temeljnice	Opis isprava	PRIMICI					IZDACI				Čl.22 St.1.t.1.i5.	Ukupno Dop.izd.
				U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV	Ukupno	U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV		
1.	23.02.2016	IZVOD	NETO HONORAR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.752,00	0,00	0,00	0,00	1.752,00
2.	23.02.2016	IZVOD	POREZ I PRIREZ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	648,00	0,00	0,00	0,00	648,00
3.	23.02.2016	IZVOD	MIROVINSKO OSIG.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	600,00	0,00	0,00	0,00	600,00
4.	23.02.2016	IZVOD	ZDRAVSTENO OSIGURANJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	450,00
5.	14.03.2016	3080/1/1	TROŠAK DOMJENKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	398,12	0,00	0,00	0,00	278,68	119,44
6.	13.06.2016	IZVOD	OPĆINA OKRUG	0,00	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00	00,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	07.07.2016	IZVOD	DONACIJA GRAĐANA	0,00	830,00	0,00	0,00	830,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	07.10.2016	709/PB1/2	TROŠAK SMJEŠTAJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.056,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.056,00

Izvor: Izrada autora

Obrazac 3 P-PPI (Skud „AB“)

REGLED POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVARENIH U GODINI ___2016_____ I.	
OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU	
1. IME I PREZIME: SKUD „AB“	
2. ADRESA PREBIVALISTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: Ulica Bana Jelačića 26a	
3. OIB**:** 76590123467	
OPIS	**IZNOS (u kunama i lipama)**
II. P R I M I C I	
1. primici u gotovini	0,00
2. primici putem žiro-računa	86.880,57
3. primici u naravi	0,00
4. primici u svezi otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	0,00
5. primici poreznog razdoblja u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije iz članka 31. stavak 7. Zakona	0,00
6. PDV u primicima	0,00
7. UKUPNI PRIMICI (1.+2.+3.- 6.)	86.880,57
III. I Z D A C I	
1. izdaci u gotovini	12.026,74
2. izdaci putem žiro-računa	55.888,68
3. izdaci u naravi	0,00
4. izdaci otpisa	0,00
5. izdaci reprezentacije	0,00
6. izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine	0,00
7. PDV u izdacima	31,00
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 33. Zakona	7.033,36
9. UKUPNI IZDACI (1.+2.+3.-7.-8.)	60.851,06
IV. OSTVARENI D O H O D A K/GUBITAK (II.7-III.9)	26.029,51
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca	0
2. razlika između prometa po žiro-računu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5.+2.6.)	0,00
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	0,00
2.2. polog utrška iz ranijeg poreznog razdoblja	0,00
2.3. primljeni iznos kredita	0,00
2.4. primljeni iznos zajmova	0,00
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	0,00
2.6. ostali nenavedeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	0,00

6.3 Kud „12“

Kud „12“ je kulturno umjetničko društvo koje okuplja sve zaljubljenike u folklor. Cilj udruge je očuvanje tradicije, glazbe, pjesme, plesova te narodne nošnje grada Trogira. Promovira kulturno umjetničku baštinu Trogira na različitim manifestacijama diljem Hrvatske.

Financira se mjesečnim članarinama u iznosu od 50,00 kn, donacijama grada i donacijama građana. Kod ove udruge prikazat će se dijelovi Knjige primitaka i izdataka, te Knjige ulaznih računa.

Knjiga ulaznih računa

Kud „12“ najveće troškove u razdoblju od 01.01-31.12. 2016. ima za knjigovodstvene usluge u iznosu od 500, 00 kn mjesečno, te troškove struje, vode, interneta i telefona. Ove troškove plaća svaki mjesec pa će njihov način popunjavanja biti prikazan samo za prvi mjesec.

Primjer popunjavanja

1. U prvom mjesecu udruga KUD „12“ podmirila je trošak za knjigovodstvene usluge u iznosu od 500,00 kn. Podmirila je troškove od vodovoda i kanalizacije u iznosu od 119,80 kn, troškove za usluge telefona i interneta od Hrvatskog Telekoma d.d. u iznosu od 110,00 kn, te troškove za struju od Elektodalmacije u iznosu od 604,33 kn.
2. Drugi mjesec uz prethodno navedene troškove platio je Trogir Holdingu d.o.o trošak komunalnih usluge od 81,67 kn. Na datum 29.02.2016, br. računa 4122275/2016..
3. Treći mjesec udruga je podmirila trošak prijevoza od dobavljača Vukić promet D.o.o u iznosu od 2.343,74 kn. Datuma 31.03.2016 i br. računa f-123/fin/1.
4. Udruga je u četvrtom mjesecu dobavljaču Sury Sound d.o.o platila račun br. 68-2-1 za kupnju glazbenog instrumenta u iznosu od 1.316,18 kn, datuma 03.04. 2016.
5. U petom mjesecu plaćen je račun br. 54/1/1 od dobavljača Milan Commerce Trogir za kupnju cvjetnog aranžmana u iznosu od 150,00 kn, datuma 23.05.2016.
6. Udruga je u šestom mjesecu platila račun br. 11850/F08/01 od dobavljača Happy home d.o.o za dekorativni predmet u iznosu od 66,00 kn, datuma 20.6.2016.

Tablica 14: Knjiga ulaznih računa (Kud „12“)

RED. BROJ	R A Č U N		DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)							PRETPOREZ					
	BROJ	DATUM	NAZIV - IME I PREZIME I SJEDIŠTE/ PREBIVALIŠTE ILI UOBIČAJENO BORAVIŠTE	(PDV ID. BR./ OIB)	POREZNA OSNOVICA			UKUPNI IZNOS RAČUNA S PDV-om	UKUPNO	5%		10%		25%	
					5%	10%	25%			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (11+12+13+14+15+16)	11	12	13	14	15	16
1.	889/1/4	01.01.2016	ARITHMETICA D.O.O. TROGIR	64525570063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00
2.	1511075155	01.01.2016	VODOVOD I KANALIZACIJA	56826138353	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	119,80
3.	50062358121971	31.01.2016	HRVATSKI TELEKOM D. D	81793146560	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110,00
4.	160330-1	31.01.2016	ELEKTORDALMACIJA	46830600751	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	604,33
5.	4122275/2016	29.02.2016	TROGIR HOLDING D.O.O	09746817380	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	81,67
6.	f-123/fin/1	31.03.2016	VUKIĆ PROMET D.O.O	91079069042	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.343,75
7.	68-2-1	03.04.2016	SURY SOUND D.O.O	82243177092	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.316,81
8.	54/1/1	23.05.2016	MILAT COMMERCE	97819662433	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00
9.	1180-F08/01	20.06.2016	HAPPY HOME D.O.O	09565780838	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66,00

Izvor: Izrada autora

Knjiga primitaka i izdataka

Najveći primici koje je ostvarila ova druge od 01.01-31.12. 2016. su članarine od 50,00 kn mjesečno, donacije od grada Trogira, te donacije građana. Podmireni izdaci za 2016. su za naknade bankama, knjigovodstvene usluge, troškove struje, vode, interneta te autorske honorare. U prethodnom slučaju kod udruge SKUD „AB“ imali smo izdatke honorara, a kod ove udruge imamo izdatke za autorske honorare, stoga je bitno naznačiti da to nisu isti pojmovi, te ih je potrebno razlikovati. Honorar ili dohotkom isplaćuje se osobama (honorarcima) koje samostalno obave određeno djelo te to djelo ne smije ima karakter trajnog rada. Dok sa druge strane autorski honorari se isplaćuju za autorska djela sukladno Zakonu o autorskom pravu i srodnim djelatnostima. Autorsko djelo je originalno, duhovno (intelektualno) ostvarenje iz književnog, umjetničkog i znanstvenog područja, koje ima individualni karakter i koje je na neki način izraženo.1 Kod ove udruge autorski honorar se isplaćivao osobi koja je osmislila koreografiju za narodne plesove. Na autorski honorar udruga je također dužna obračunati zakonski propisana javna davanja: porez na dohodak i prirez , doprinose za mirovinsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje.

1) Član udruge uplatio je u gotovini članarinu u iznosu 50,00 kuna. Članarina je položena na žiro račun, što je vidljivo na izvodu sa žiro računa datuma 04.01.2016

2) Udruga je platila knjigovodstvenom servisu Arithmetica d.o.o. račun br. 15/1/4. za usluge vođenja poslovnih knjiga iznosu 500,00 kuna. Uplata je izvršena sa žiro računa udruge što je bilo vidljivo na izvodu sa žiro računa dana 15.02.2017.
3) Vanjskoj suradniku plaćen je autorski honorar za osmišljenu koreografiju . Neto honorar iznosi 1.000,00 kuna na što udruga je još obračunala zakonski propisana javna davanja: porez na dohodak i prirez u iznosu 237,39 kuna, doprinose za mirovinsko osiguranje 93,14 kuna i doprinos za zdravstveno osiguranje 69,85 kuna. Na izvodu sa žiro računa 31.03.2016. je vidljivo da su plaćeni prije navedeni iznosi raznih javnih davanja i neto honorara. Neto honorar doznačen je na žiro račun vanjskom suradniku, a javna davanja su doznačena na zakonski propisane uplatne račune
4) Udruga je primila donaciju od grada u iznosu od 10.000,00 kn, što je vidljivo na izvodu žiro računa datuma 26.04.2016.
5) Udruga je primila donaciju građana na žiro račun u iznosu od 500,00, što je vidljivo na izvodu žiro računa datuma 20.07. 2016.

[1] http://www.dziv.hr/hr/intelektualno-vlasnistvo/autorsko-pravo/autorsko-djelo/ posjećeno (23.08.2017)

Tablica 15: Knjiga primitaka i izdataka (Kud „12“)

RB	Nadnevak	Br. temeljnice	Opis isprava	PRIMICI					IZDACI				Čl.22 St.1.t.1.i5.	Ukupno Dop.izd.
				U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV	Ukupno	U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV		
1.	04.01.2016	IZVOD	ČLANARINA	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	15.02.2016	15/1/4	ARITHMETICA D.O.O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00	0,00	0,00	0,00	500,00
3.	31.03.2016	IZVOD	NETO AUTOR. HONORAR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00
4.	31.03.2016	IZVOD	POREZI I PRIREZI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	237,39	0,00	0,00	0,00	237,39
5.	31.03.2016	IZVOD	MIROVINSKO OSIG.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	93,14	0,00	0,00	0,00	93,14
6.	31.03.2016	IZVOD	ZDRAVSTVENO OSIG.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69,85	0,00	0,00	0,00	69,85
7.	26.04.2016	IZVOD	DONACIJA TROGIRA	0,00	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	20.07.2016	IZVOD	DONACIJA GRAĐANA	0,00	500,00	0,00	0,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Izrada autora

7. ZAKLJUČAK

Neprofitne organizacije tijekom svog poslovanja nailaze na različite poteškoće. Poteškoće su vezane uz način financiranja, određivanje ciljeva i planiranje poslovanja, zatim uz različite zakonske odredbe. Osobe koje vode neprofitne organizacije moraju dobro poznavati Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i uz to dva osnova pravilnika: pravilnike o neprofitnom računovodstvu i računovodstvenom planu i Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Zatim i ostale zakone koje su vezane uz neprofitnu organizaciju koju vode, npr. ako vode udrugu potrebno je poznavati i Zakon o udruzi, ako ostvaruju velike prihode i Zakon o državnoj reviziji. Cilj svih neprofitnih organizacija je ostvarenje opće korist međutim teško je odrediti specifične ciljeve za određenu neprofitnu organizaciju iz razloga jer su teško mjerljivi. Zatim i proces planiranja je dosta skup, zahtijeva veliku vremensku posvećenost, a članovi često nemaju toliko vremena i često nisu dovoljno profesionalni u tom području.

U ovom radu prikazani su stvarni primjeri vođena jednostavnog knjigovodstva neprofitnih organizacija. Tijekom izrade poslovnih knjiga korištenu su excel tablice. Pa se iz toga može zaključiti da nije potreban knjigovođa niti ikakvi posebni knjigovodstveni programi kako bi se jednostavno knjigovodstvo vodilo. Postoje različiti detaljni priručnici, stručni časopisi koji opisuju način popunjavanja knjiga te obrazaca potrebnih za vođenje. Svaka osoba koja posveti dovoljno vremena u proučavanju zakona, priručnika, stručnih časopisa i sl. može sama voditi jednostavno knjigovodstvo.

LITERATURA

Knjige:

1. Baica N., i drug.(2009): Novo računovostvo neprofitnih organizacija, Zagreb, TEB poslovno savjetovanje
2. Mehinagić, E. Marketing neprofitnih organizacija na primjeru Regionalna razvojna agencija za regiju centralna BiH „REZ“ Zenica, 2012, Travnik, str. 3.
3. Pavičić, J.: Strategije marketinga neprofitnih organizacija, Masmedia, Zagreb, 2003, str. 15
4. Vašiček D., Vašiček V.(2016);Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Sveučilište u Rijeci
5. Vašiček, V. i dr. (2009).: Računovodstvo neprofitnih organizacija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

Internet:

1. http://blog.dnevnik.hr/racun/2009/10/1626782548/racunovodstveni-sustavi-u-hrvatskoj.htmlhttp://www.racunovodja.hr/33/temeljne-knjigovdstvene-kategorije-neprofitnih-organizacija-uniqueidRCViWTptZHJ3hZAWP4cu4slyMfzFzzq4/
2. http://www.czposijek.hr/unaprijedite-poslovanje/s-m-a-r-t-ciljevi-331/
3. http://www.dziv.hr/hr/intelektualno-vlasnistvo/autorsko-pravo/autorsko-djelo/
4. http://www.poslovni.hr/tips-and-tricks/racunovodstvo-revizija-i-porezni-tretman-neprofitnih-organizacija-305666
5. http://www.revizija.hr/hr/o-nama/zakoni-i-akti

Časopisi:

1. Milić A., Nikić J.(2016.),: Jednostavno knjigovodstvo u neprofitnim organizacijama, Riznica, br. 9.
2. STANCIU, S., 2002., citirano u: CACOVEAN, C. M. & MORAR, D. D., Theatres as Nonprofit Organisations – an Important Framework for Cultural Marketers, Conference: International Conference ―Marketing – from information to decision, 7th Edition 2014., At Cluj-Napoca, Vol. 7, p. 70.
3. Udruga hr., 2016, br. 7

Zakoni:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacijama NN 121/14
2. Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16
3. Zakon o računovodstvu NN 78/15, 134/15, 120/16
4. Zakon o udrugama NN 74/14, 70/17
5. Zakon o ustanovama NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08
6. Zakon o zakladama i fundacijama NN 36/95, 64/01

POPIS TABLICA I OBRAZACA

Tablica 1: Razlike između profitnih i neprofitnih institucija

Tablica 2: Primjer Knjige blagajne

Tablica 3: Primjer Knjige primitaka i izdataka

Tablica 4: Primjer knjige ulaznih računa

Tablica 5: Primjer knjige izlaznih računa

Tablica 6: Primjer Popisa dugotrajne imovine

Tablica 7: Podsjetnik što još treba voditi udruga koja vodi jednostavno knjigovodstvo

Tablica 8: Knjiga blagajne (Pomorsko športska udruga „XY)

Tablica 9: Knjiga primljenih računa (Pomorsko športska udruga „XY)

Tablica 10: Knjiga primitaka i izdataka (Pomorsko športska udruga „XY)

Tablica 11 Obračun amortizacije

Tablica 12: Knjiga ulaznih računa (Skud „AB“)

Tablica 13: Knjiga primitaka i izdataka (Skud „AB“)

Tablica 14: Knjiga ulaznih računa (Kud „12“)

Tablica 15: Knjiga primitaka i izdataka (Kud „12“)

Obrazac 1 P-PPI (Pomorsko športska udruga „XY)

Obrazac 2 G-PR-IZ-NPF (Pomorsko športska udruga „XY)

Obrazac 3 P-PPI (Skud „AB“)

SAŽETAK

Neprofitna organizacija da bi vodila jednostavno knjigovodstvo mora ispuniti određene uvjete. Uvjeti za vođenje jednostavnog knjigovodstva prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija su da zadnje tri godine poslovanja ne smije imati veće prihode od 230.000,00 kn, niti vrijednost imovinu ne smije biti veća 230.000,00 kn. Prve tri godine od osnivanja obvezna je voditi dvojno knjigovodstvo. Neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo obvezna je voditi sljedeće poslovne knjige: knjiga primitaka i izdataka, knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa, popis dugotrajne nefinancijske imovine, te je dužna je izraditi Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.

Ključne riječi: neprofitna organizacija, jednostavno knjigovodstvo, poslovne knjige

SUMMARY

A non-profit organization to guide simple bookkeeping must fulfill certain conditions. The requirements for keeping simple bookkeeping under the Finance and Accounting Law of Non-Profit Organizations are that for the last three years business should not have a higher income of 230,000.00 kn, nor the value of the property can be higher than 230,000.00 kn. For the first three years since its inception, it has to maintain double-entry bookkeeping. A non-profit organization that conducts simple bookkeeping is obliged to keep the following business books: a book of receipts and expenses, a cash book, an account book, an outgoing account book, a list of long-term nonfinancial assets, and is required to compose the Annual Financial Statement of Receipts and Expenditures.

Keywords: nonprofit organization, simple bookkeeping, business books